

Bilag til foranstaaende Lovforslag.

1.

Foreningen af Bestyrere for de private Latin- og Realskoler i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg tillader sig herved allerærbødigst at andrage det høje Ministerium om, at det vil søge at erhverve Lovgivningsmagtens Samtykke til, at det maa tillades de Skoler, som maatte indgive Andragende derom, at afholde Afgangseksamen for studerende i Overensstemmelse med den vedlagte Undervisnings- og Eksamensplan. Vi skulle tillade os at motivere dette vort Andragende.

Den ved Lov af 1ste April 1871 indførte Tvedeling af den lærde Skole har i Skolekredse gennemgaaende og fra først af været anset som utilfredsstillende. De ved Loven indførte 2 Linier, den sproglig-historiske og den matematisk-naturvidenskabelige, synes begge ensidige, hver paa sin Maade. Den store Plads, som Hovedfagene optage (for den sproglige Linie Latin og Græsk, for den matematiske Matematik og Fysik), bevirker, at Fællesfagene: Modersmaalet, Historie og de nyere Sprog, kun faa en meget begrænset Tid til deres Raadighed. Hovedfagene lægge i de øverste Klasser Bælg paa næsten Halvdelen af Undervisningstiden og betegne derved Liniernes Ensidedighed. Og til Trods for det betydelige Timetal, som Latin og Græsk har paa den sproglige Side (Latin 46 ugtl. Timer fordelt i 6 Aar, Græsk 22 ugtl. Timer i 4 Aar, at sammenligne med Modersmaalets 14 ugtl. Timer fordelt i 6 Aar), lykkes det alligevel ikke at give Eleverne et virkeligt Herredømme over Sprogene og kun sjældent en lidt personlig, paa Selvsyn grundet Forstaaelse af Oldtidskultur. Timetallet er paa Grund af Sprogenes Vanfælgelighed ikke tilstrækkeligt hertil. Denne Retnings Styrke ligger i den faste Metode for Undervisningen i de gamle Sprog, i den energiske Fordybelse i Sprogene og deres Former, i den stadige Sysslen med menneskelige, individualiserede Kendsgerninger. Men idet Matematikundervisningen her standser ved IV. Kl.s Hovedeksamen, 2 Aar før Afgangseksamen, medens Fysikundervisningen kun drives i V. og VI. Kl. og her i meget begrænset Omfang og uden væsentlig Sammenhæng med den øvrige Undervisning, tilfidesættes hele denne Side af den aandelige Udvikling, og Uddannelsen bliver, trods alle de Bestræbelser, der i den seneste Tid ere gjorte for at fremhæve den historiske Side, i Virkeligheden en ret ensidig klassisk-sproglig. Paa den matematisk-naturvidenskabelige Side endelig har Matematikken den absolute Overvægt (45 Timer ugtl. fordelt i 6 Aar, 10 Timer ugtl. hvert af de 2 sidste); idet Remien ikke findes optaget i Undervisningsplanen, behersker Matematikken i væsentlig Grad ogsaa Undervisningen i Naturlære, og denne Linie, hvis Styrke ligger i den Tankeklarhed, som den stadige Sysslen med de matematiske Spørgsmaal skulde fremkalde, bliver paa denne Maade en ensidig faglig Retning indenfor Skolen, som i Virkeligheden kun er tilgængelig for de særlig matematisk anlagte Elever.

Den første Hovedindvending mod de 2 bestaaende Retninger er altsaa den, at de ere for ensidig anlagte. Den anden er den, at de overanstrengte Disciplene. Dette er for det første Tilfældet i III. og IV. Kl. Ved Udgangen af IV. Kl. indstille Eleverne sig til IV. Kl.s Hovedeksamen; de skulle her aflægge affluttende Prøve i 4 store og vanfælgelige Fag (Læsning, Geografi, Naturhistorie og henholdsvis Matematik med 2 Sæt matematiske Opgaver og Latin med latinsk Stil), foruden at det ogsaa af Udfaldet af Prøven